

sreda, 15. december 2021

P9_TA(2021)0501

Vpliv organiziranega kriminala na lastna sredstva EU in poneverbo sredstev EU**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. decembra 2021 o vplivu organiziranega kriminala na lastna sredstva EU in poneverbo sredstev EU, s posebnim poudarkom na deljenem upravljanju, z revizijskega in nadzornega vidika (2020/2221(INI))**

(2022/C 251/03)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 310, 317 in 325 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (direktiva o zaščiti finančnih interesov) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/843 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma ter o spremembi direktiv 2009/138/ES in 2013/36/EU ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba),
- ob upoštevanju poročil urada OLAF za leti 2019 in 2020 ter letnih poročil nadzornega odbora urada OLAF o dejavnostih za leti 2019 in 2020,
- ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 01/2019 z naslovom „Boj proti goljufijam pri porabi EU: potrebni so ukrepi“,
- ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 06/2019 z naslovom „Boj proti goljufijam pri porabi EU za kohezijo: organi upravljanja morajo okrepiti odkrivanje, odzivanje in usklajevanje“,
- ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 13/2021 z naslovom Prizadevanja EU za boj proti pranju denarja v bančnem sektorju so razdrobljena, izvajanje pa je nezadostno,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 28. aprila 2019 z naslovom „Strategija Komisije za boj proti goljufijam: okrepljeni ukrepi za zaščito proračuna EU“ (COM(2019)0196) in spremljajočega delovnega dokumenta služb Komisije z oceno tveganja goljufij (SWD(2019)0171),
- ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 3. septembra 2020 z naslovom „31. letno poročilo o zaščiti finančnih interesov Evropske unije – boj proti goljufijam – 2019“ (COM(2020)0363) ter spremljajočih delovnih dokumentov služb Komisije (SWD(2020)0156, SWD(2020)0157, SWD(2020)0158, SWD(2020)0159 in SWD(2020)0160),

⁽¹⁾ UL L 198, 28.7.2017, str. 29.⁽²⁾ UL L 156, 19.6.2018, str. 43.⁽³⁾ UL L 193, 30.7.2018, str. 1.

sreda, 15. december 2021

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/785 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Unije za boj proti goljufijam in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 250/2014 ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju Sklepa (EU) 2019/1798 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o imenovanju evropskega glavnega tožilca Evropskega javnega tožilstva ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju člena 5(3) Pogodbe o Evropski uniji in Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,
 - ob upoštevanju poročila Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za leto 2019 z naslovom „Goljufija in korupcija pri uporabi evropskih strukturnih in investicijskih skladov – predstavitev pogostih zvižaj in preventivnih ukrepov“ (Fraud and corruption in European Structural and Investment Funds – a spotlight on common schemes and preventive actions) ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju smernic za pripravo državnih strategij za boj proti goljufijam, ki jih je oblikovala delovna skupina strokovnjakov iz držav članic pod vodstvom oddelka za preprečevanje goljufij, poročanje in revizijo pri Evropskem uradu za boj proti goljufijam (OLAF) ⁽⁸⁾, objavljenih 13. decembra 2016,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. aprila 2021 o strategiji EU za boj proti organiziranemu kriminalu za obdobje 2021–2025 (COM(2021)0170),
 - ob upoštevanju študije o vplivu organiziranega kriminala na finančne interese EU, ki jo je 7. julija 2021 objavil generalni direktorat za notranjo politiko Evropskega parlamenta,
 - ob upoštevanju svežnja štirih zakonodajnih predlogov Komisije za harmonizacijo pravil EU o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma, objavljenega 20. julija 2021,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2021 o zaščiti finančnih interesov EU – boj proti goljufijam – letno poročilo za leto 2019 ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenj Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja in Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0330/2021),
- A. ker finančni in gospodarski kriminal vključuje korupcijo, goljufije, prisilo, nasilje, nedovoljeno dogovarjanje, oviranje in ustrahovanje za pridobitev nezakonite premoženjske koristi, pri čemer se denarna sredstva nezakonitega izvora prikrijejo s pranjem denarja in po možnosti uporabijo za druge nezakonite namene, vključno s financiranjem terorizma;
- B. ker v skladu z ugotovitvami Evropskega računskega sodišča preprečevanju goljufij ni namenjeno dovolj pozornosti, Komisija pa nima izčrpnih informacij o obsegu, naravi in vzrokih goljufij;

⁽⁴⁾ UL L 172, 17.5.2021, str. 110.

⁽⁵⁾ UL L 283, 31.10.2017, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 274, 28.10.2019, str. 1.

⁽⁷⁾ <https://www.oecd.org/gov/ethics/prevention-fraud-corruption-european-funds.pdf>

⁽⁸⁾ <https://ec.europa.eu/sfc/sites/default/files/EN-ORI-General%20Guidelines%20on%20National%20Anti-Fraud%20Strategies%20ARES%282016%296943965.pdf>

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0337.

sreda, 15. december 2021

- C. ker je v EU dejavnih vse več organiziranih kriminalnih združb, ki pogosto delujejo čezmejno; ker je ta pojav vse bolj kompleksen zaradi novih kriminalnih trgov in novih načinov delovanja, ki se pojavljajo zaradi globalizacije in novih tehnologij; ker so mafiji podobne organizacije še posebej dejavne pri poskusih prestrežanja sredstev EU v različnih državah članicah;
- D. ker tehnologija prinaša nove zmogljivosti odkrivanja in spremljanja, ki povečujejo učinkovitost preiskovalcev in omogočajo oblikovanje pametnejših izvršilnih ukrepov;

Sredstva EU, ki so tarča organiziranega kriminala

1. poudarja, da je organizirani kriminal pokazal visoko stopnjo infiltracije v družbeno, politično, gospodarsko, finančno, podjetniško in upravno strukturo držav članic ter sposobnost pranja ogromne premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji, vključno s tistimi, storjenimi proti finančnim interesom EU, v zakonitem gospodarstvu, kar resno ogroža svoboščine državljanov EU; v zvezi s tem poudarja tudi, da je organizirani kriminal resna grožnja za demokracijo in pravno državo in da sta boj proti sistemski korupciji in infiltraciji organiziranega kriminala v zakonita gospodarstva temeljna pogoja za zagotavljanje poštene obravnave pred zakonom, varstvo pravic državljanov in blaginje, preprečevanje zlorab in zagotavljanje odgovornosti nosilcev javne funkcije; meni, da je potreben skupen in usklajen odziv EU in držav članic;

2. ugotavlja, da je škoda, ki jo z goljufijami povzroči organizirani kriminal, še posebej velika pri prihodkih, na primer na področju carin; ugotavlja, da so carinske goljufije pomemben del goljufij na področju prihodkov; ugotavlja, da se pri teh goljufijah pogosto ponarejajo uvozne deklaracije, uporabljajo lažni dokumenti za prijavo blaga in napačno prijavlja poreklo blaga, s čimer se želi izogniti protidampinškim dajatvam EU; ugotavlja, da je Evropsko računsko sodišče nedavno opozorilo na pomanjkljivosti v zakonodaji o carinskih kontrolah in pri njenem izvajanju, zaradi katerih so harmonizacija, ocenjevanje tveganj in izmenjava informacij v Uniji in med državami članicami nezadostni; je zaskrbljen, saj lahko zaradi tega organizirani kriminal izkoristi pomanjkljivosti sedanjega sistema ter Unijo in države članice z goljufijami prikrajša za dohodke; ugotavlja, da se pri carinskih goljufijah pogosto tudi navede prenizka vrednost blaga, ki se uvaža v EU, s čimer se lahko goljufi izognejo plačilu višje stopnje uvoznih dajatev; ugotavlja, da se sheme prenizkega vrednotenja, ki jih je OLAF preiskoval v zadnjih letih, nanašajo predvsem na blago, uvoženo iz Kitajske; pozdravlja delo urada OLAF pri preiskovanju teh primerov, po zaslugi katerega se je ocenjena proračunska izguba EU zmanjšala z več kot 1 milijarde EUR v letu 2017 na 180 milijonov EUR v letu 2020 ⁽¹⁰⁾; poudarja, da se morajo kljub temu pozitivnemu razvoju nadaljevati prizadevanja za boj proti goljufijam s prenizkim vrednotenjem, saj se goljufije nenehno razvijajo in dobivajo nove vzorce, zlasti na področju e-trgovanja;

3. ugotavlja, da so goljufije z DDV prav tako pomembno področje goljufij pri prihodkih; ugotavlja, da so goljufije z DDV opredeljene kot izogibanje plačilu DDV ali goljufivo vlaganje zahtevkov za vračilo DDV pri nacionalnih organih po nezakoniti verigi transakcij; ugotavlja, da so najpogostejše oblike goljufij z DDV goljufije z neobstoječim trgovcem znotraj Skupnosti, goljufije pri e-trgovanju in goljufije v zvezi s carinskim postopkom 42; poudarja, da je sektor goriv eden od sektorjev, ki jih goljufije z DDV najbolj ogrožajo, saj kriminalne mreže zlorablajo pravila o oprostitvi plačila DDV in razlike v cenah med različnimi vrstami goriva, kar povzroča veliko izgubo pri davčnih prihodkih; je zaskrbljen nad dejstvom, da kriminalne združbe dokazano izmenjujejo znanje, informacije in obveščevalne podatke na področju goljufij z DDV, pri čemer v veliki meri uporabljajo nove tehnologije, alternativne kriptovalute in pomanjkljivosti v pravnih poslovnih strukturah, da bi okrepile in prikriale svoje kriminalne dejavnosti, s čimer z goljufijami na področju DDV ustvarjajo dobiček v vrednosti več milijard EUR; poudarja, da v skladu z Europolovo oceno ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (SOCTA) za leto 2021 za goljufijami z DDV stojijo osebe, ki dobro poznajo sistem DDV, zakonodajo in davčne postopke; obžaluje sistemske pomanjkljivosti sedanjega sistema DDV znotraj Skupnosti in nezadostno izmenjavo informacij med državami članicami;

4. je razočaran, da so tudi subvencije vrsta odhodkov iz proračuna Unije, kjer prihaja do goljufij; z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da se po podatkih iz poročil Europolu število takih primerov iz leta v leto povečuje; ugotavlja, da se goljufije s subvencijami dogajajo na številnih področjih porabe EU, kot so kmetijska in kohezijska politika, raziskave in razvoj ter okoljska politika; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da goljufive vloge za nepovratna sredstva in javne razpise EU običajno

⁽¹⁰⁾ Poročilo urada OLAF za leto 2020.

sreda, 15. december 2021

temeljijo na lažnih izjavah, poročilih o napredku in računih; poudarja, da veliko goljufivih dejavnosti izvajajo organizirane kriminalne združbe, tudi skupine, ki jih je mogoče primerjati z mafijo;

5. ugotavlja, da lahko hudodelske družbe poleg zanje tipičnega nasilja, ki ogroža javni red in socialno varnost, enako resne težave povzročajo tudi z vdorom v zakonito gospodarstvo in s tem povezanim podkupovanjem javnih uslužbencev, kar vodi v infiltracijo organiziranega kriminala v institucije in javno upravo; znova poziva, naj EU nemudoma postane polna članica Skupine držav proti korupciji (GRECO); poudarja, da je treba zagotoviti dovolj sredstev za sodni sistem in usklajeno uporabljati vsa razpoložljiva orodja v državah članicah, da bi zaznali in obravnavali goljufije ter finančni in gospodarski kriminal;

6. poudarja, da je skupna kmetijska politika največja postavka v proračunu EU in predstavlja 31 % skupnih proračunskih odhodkov za obdobje 2021–2027; poudarja, da je izjemno pomembno, da sistemi nadzora skupne kmetijske politike na evropski in nacionalni ravni delujejo pravilno, da se učinkovito zaščitijo finančni interesi EU in njenih državljanov pred poneverbami sredstev EU; je seznanjen, da organizirani kriminal povzroča še posebej veliko škodo z zlorabo sredstev skupne kmetijske politike; znova izraža zaskrbljenost, ker trenutna struktura subvencij skupne kmetijske politike spodbuja prilaščanje zemljišč s strani kriminalnih in oligarhičnih struktur; poudarja, da so strukture oligarhov enako ali celo bolj finančno škodljive za skupno kmetijsko politiko kot organizirane kriminalne združbe, zato je prepoznanje teh struktur bistvena za zaščito resničnih kmetov; poudarja, da je treba kmete zaščititi pred ustrahovanjem kriminalnih združb, ki želijo zahtevati subvencije za njihova zemljišča; poudarja, da omejena preglednost v kombinaciji s korupcijo kriminalnim organizacijam omogoča, da prikrijejo svoje dejavnosti in preprečijo, da bi sredstva EU dosegla resnične upravičence; znova poudarja, da je v zvezi s tem ključnega pomena, da se na ravni Unije oblikujejo ustrezni pravni instrumenti, ki bodo preprečili prilaščanje zemljišč, in da se omogoči učinkovita izmenjava informacij; odločno poudarja, da je treba izboljšati sodelovanje med Komisijo in državami članicami;

7. poudarja, da je treba obvezno vzpostaviti centralizirano interoperabilno podatkovno zbirko s standardiziranimi in visokokakovostnimi podatki, ki prikazujejo neposredne in končne prejemnike subvencij EU, če želimo odkriti goljufe, kriminalne mreže in oligarhične strukture ter jim preprečiti, da bi zlorabljali sredstva EU; poudarja, da bi takšna zbirka podatkov občutno povečala zmogljivost organov kazenskega pregona za izterjavo nepravilno porabljenih sredstev; poudarja, da je treba za vzpostavitev takšne zbirke podatkov izboljšati interoperabilnost med obstoječimi nacionalnimi podatkovnimi zbirkami in podatkovnimi zbirkami na ravni EU; poziva Komisijo in države članice, naj sodelujejo, da bi vzpostavile centralizirano zbirko podatkov v skladu s sodbami Sodišča Evropske unije; poudarja, da morajo biti informacije ustrezne kakovosti in na voljo v standardizirani obliki, da se lahko samodejno izmenjujejo in združujejo; poudarja, da morajo imeti upravičenci edinstveno identifikacijsko oznako, ki zagotavlja njihovo sledljivost po državah članicah in skladih, ne glede na metodo upravljanja; poudarja, da je uporaba novih tehnologij, kot so celoviti digitalni zemljiški registri, bistvena za povečanje preglednosti, učinkovito zbiranje podatkov in zmanjševanje tveganja, s čimer se nenazadnje zmanjšajo tudi priložnosti za goljufe; pozdravlja prizadevanja Komisije za razširitev uporabe teh tehnologij in poziva vse države članice, naj pospešijo izvajanje teh rešitev; poudarja, da morajo Komisija in ustrezne agencije okrepite nadzor, tudi v zvezi z živino, zlasti pa v zvezi s sredstvi, dodeljenimi na glavo goveda, za katerega je treba ustrezno preveriti, ali dejansko obstaja;

8. opozarja, da do koncentriranja kmetijske dohodkovne podpore prihaja predvsem zaradi neposrednih plačil na površino; poudarja, da sta na ravni držav članic potrebna bolj usmerjena podpora in boljše ravnovesje med velikimi in malimi upravičenci; obžaluje, da omejitev neposrednih plačil tudi v novi skupni kmetijski politiki ostaja prostovoljna; poziva države članice, naj kot ukrep proti poneverbam kmetijskih sredstev in za njihovo pravičnejšo porazdelitev uporabijo različna prerazporeditvena orodja, ki jih omogoča nova skupna kmetijska politika; graja, da so se države članice na posebnem srečanju Sveta julija 2020 enostransko odločile, da v prvem ali drugem stebru ne bodo uvedle najvišjih zneskov za fizične osebe, s čimer je bila že vnaprej pogojena odločitev o tem v tristranskih pogajanjih o reformi skupne kmetijske politike;

9. poudarja, da so za kmetijska sredstva EU odgovorne države članice in jih deljeno upravljajo s Komisijo; meni, da bi bili lahko novi model izvajanja in novi nacionalni strateški načrti dobra priložnost za strožji nadzor držav članic in Komisije nad delitvijo in upravljanjem sredstev, če bodo imele države članice učinkovite sisteme upravljanja in nadzora, obenem pa bi

sreda, 15. december 2021

lahko na ta način ozaveščali organe, pristojne za podeljevanje nepovratnih sredstev, o možnostih za goljufije; poudarja, da bi z načelom enotne revizije razbremenili kmete, da pa nadzor malim in srednjim kmetom ne bi smel povzročati nepotrebnega ali dodatnega upravnega bremena; v zvezi s tem poudarja pomen izmenjav med evropskimi akterji na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj in organi, pristojnimi za sproščanje sredstev, da bi vnaprej zagotovili najvišjo možno raven ozaveščenosti o morebitnih goljufijah;

10. poziva Komisijo, naj države članice ozavešča o organiziranem kriminalu, ki pri poslih z zemljišči uporablja davčne utaje, korupcijo in nezakonite prakse (na primer pogodbe s ponarejenim datumom sklenitve) in naj jih podpre v boju proti tem kaznivim dejanjem;

11. meni, da si je treba po vseh močeh prizadevati za zagotovitev, da novi model izvajanja skupne kmetijske politike ne bo privedel do tega, da bi končni upravičenci zaradi nenamernih napak in premajhne preglednosti pravil ali neustrezne informiranosti pridobili manj sredstev, zlasti v začetnem obdobju izvajanja;

12. poudarja, da je potreben posebej prilagojen sistem za preprečevanje goljufij, da bi preprečili poneverbo kmetijskih sredstev EU; poudarja, da se je sicer v zadnjih letih močno zmanjšalo število goljufij, a bi morali ukrepi za boj proti goljufijam vseeno ostati visoko na dnevnem redu EU in držav članic; poudarja, da je treba sredstva EU pravočasno izterjati, in pozdravlja določbe iz horizontalne uredbe o skupni kmetijski politiki o sorazmernih kaznih kot učinkovitem sredstvu za odvracanje;

13. ugotavlja, da je urad OLAF odgovoren za boj proti goljufijam pri plačilih v okviru SKP in da v ta namen odprte zadeve temeljijo na informacijah, ki prihajajo iz držav članic, ali prijavah zaskrbljenih državljanov, ki jih nato lahko doletijo povračilni ukrepi; ob tem poudarja, da so dosjeji urada OLAF strogo zaupni in se ob zaključku ne oglašujejo široko v javnosti; zato na eni strani poziva k zaščiti žvižgačev, na drugi strani pa, naj si preiskovalni organi držav članic izmenjujejo dobro prakso s tega področja;

14. poudarja, da je treba spremljati kmetijske plačilne agencije v državah članicah in zagotoviti njihovo formalno in neformalno neodvisnost ter uskladiti njihovo delo s pravili EU, k izboljšanju kontrolnega sistema pa lahko prispevajo ključni inšpekcijski pregledi;

15. poudarja, da je treba finančno uredbo, zlasti njen člen 61, spoštovati in izvajati v vseh državah članicah ter jo uporabljati za vsa plačila sredstev EU, vključno z neposrednimi plačili za kmetijstvo;

16. poziva Komisijo, naj predlaga centraliziran pritožbeni mehanizem na ravni Unije, da bi podprla posameznike, ki se morajo spopadati z nepoštenimi praksami prilaščanja zemljišč in ustrahovanjem kriminalnih združb, tako da jim omogoči hitro vložitev pritožbe pri Komisiji;

17. poziva države članice, naj začnejo hitro izvajati Direktivo (EU) 2019/1937 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije⁽¹¹⁾ (direktiva o žvižgačih), ter med njenim izvajanjem uvedejo pravna varovala za posameznike in neodvisne organe, ki razkrivajo korupcijo, kot so novinarji, žvižgači, neodvisni mediji in nevladne organizacije, ki se borijo proti korupciji; poziva vse države članice, naj vzpostavijo celovite okvire za zaščito žvižgačev; poudarja, kako nujna je ta zahteva, saj se poroča o vse več fizičnih napadih na novinarje, v nekaterih državah članicah je vse več strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti in zakonov o varnosti, sprejetih po hitrem postopku, ki kriminalizirajo širjenje podob ali podatkov v zvezi z uradniki organov kazenskega pregona ter na tak način preprečujejo novinarsko delo in omejujejo odgovornost nacionalnih organov;

18. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da sta Komisija in urad OLAF ugotovila, da so goljufije pri javnih razpisih in javnih naročilih zelo razširjene med goljufi; ugotavlja, da so med najpogostejšimi načini spodkopavanja postopkov javnih naročil nedovoljeno dogovarjanje med posamezniki in organizacijami, uporaba lažnih računov, ustanavljanje lažnih podjetij in poverilnic ter preusmerjanje namenskih sredstev; poudarja, da se goljufije pogosto izvajajo na mednarodni ravni in lahko vključujejo več držav EU in tretjih držav, zaradi česar jih je težko prepoznati in razkrinkati; obžaluje, da v številnih državah članicah ni posebne zakonodaje proti organiziranemu kriminalu; poudarja, da je pravočasno sodelovanje med nacionalnimi organi kazenskega pregona ključni element učinkovitega odziva na mednarodni kriminal; poziva ustrezne organe EU in

⁽¹¹⁾ UL L 305, 26.11.2019, str. 17.

sreda, 15. december 2021

nacionalne organe, naj izboljšajo interoperabilnost svojih sistemov, olajšajo pravočasno izmenjavo informacij ter okrepijo sodelovanje in skupne operacije za boj proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu; zato poziva, naj se okrepi nadnacionalna narava boja proti goljufijam in uskladi kazenska zakonodaja v državah članicah za boj proti organiziranemu kriminalu, saj je to bistvenega pomena; spodbuja Komisijo, naj oblikuje skupni okvir pravil, ki bi državam članicam omogočal prenos kazenskih postopkov v drugo državo članico, s čimer bi se izognili vzporednim preiskavam;

19. ugotavlja, da je pandemija covid-19 prinesla nove priložnosti za goljufe in organizirani kriminal; se z zaskrbljenostjo seznanja z ugotovitvijo Europol, da se je povečal obseg kriminalnih dejavnosti, povezanih s koronavirusom – na primer kibernetiski kriminal, goljufije in ponarejanje, vključno z zdravstveno in osebno zaščitno opremo; opozarja na prevare in lažne ponudbe cepiv, ki so jih odkrile države EU, kot na primer škodljivega ravnanja, saj so goljufi poskušali prodati več kot 1,1 milijarde odmerkov cepiva za skupno ceno več kot 15,4 milijarde EUR; poudarja, da je nevarnost zaradi nezakonite prodaje lažnih digitalnih potrdil v zvezi s covidom-19 vse večja, saj so bili odkriti številni primeri v več državah članicah;

20. je zaskrbljen zaradi ocene iz poročila o zaščiti finančnih interesov, da je v letu 2019 sedem držav članic odkrilo goljufije v zvezi z zdravstveno infrastrukturo in da so kršitve pravil o javnem naročanju prav to infrastrukturo še posebej prizadele; poudarja, da so izredni postopki javnih naročil zaradi pandemije covid-19 te težave še zaostriili; poudarja, da je treba pri postopkih v izrednih razmerah spoštovati enake standarde preglednosti in odgovornosti kot pri rednih postopkih; poziva Komisijo in organe držav članic, naj te postopke dopolnijo z uporabo orodij za zmanjševanje tveganja, pri čemer naj se osredotočijo na preprečevanje, pa tudi s celovitim naknadnim nadzorom in pregledom;

21. je zelo zaskrbljen zaradi pričakovanih Europol, da bo recesija po pandemiji ustvarila nove priložnosti za organizirani kriminal; opozarja, da organizirani kriminal vedno sledi denarju in da mu povečanje porabe EU brez primere v skladu z načrtom za okrevanje NextGenerationEU ponuja izjemne priložnosti za zlorabo sredstev; poudarja, da je treba ob tem doslej največjem povečanju porabe zagotoviti tudi ustrezna sredstva, ki jih je treba dodeliti ustreznim institucijam, ki se na ravni EU in nacionalni ravni borijo proti korupciji, goljufijam in organiziranemu kriminalu; v zvezi s tem opozarja, da bi morala uporaba novih tehnologij, kot sta podatkovna zbirka Arachne in sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev, postati obvezen element pri izvrševanju proračuna EU; znova poziva Svet, naj Evropskemu računskemu sodišču nameni 40 dodatnih delovnih mest za revizorje, ter poziva OLAF in Evropsko javno tožilstvo, naj zagotovita zadostna sredstva za odkrivanje in pregon kriminalnih dejavnosti, katerih cilj je sveženj NextGenerationEU;

22. poudarja, da so organizirani kriminalci, zlasti takšni, ki delujejo po vzoru mafije, v preteklosti svoje dejavnosti že usmerili v obnovljive vire energije; opozarja, da lahko hudodelske združbe, ki so v tem sektorju že dejavne, zlahka prestrežejo sredstva za ekološki prehod, ki predstavljajo znaten delež sredstev NextGenerationEU;

23. je zaskrbljen tudi zaradi dejavnosti, s katerimi si organizirani kriminal pomaga, kot so pranje denarja, kibernetiska kriminaliteta, ponarejanje dokumentov, korupcija, lažna registracija in slamnata podjetja; poudarja, da ta dejanja organom preprečujejo, da bi učinkovito spremljali, ali se denar EU porablja, kot je bilo predvideno;

Ocene finančnih posledic organiziranega kriminala

24. je zaskrbljen, ker je bila presoja obsega in resnosti vpliva organiziranega kriminala na proračun EU večkrat ocenjena kot izjemno težka ali celo nemogoča, med drugim ker države članice različno opredeljujejo organizirani kriminal in ker ni zanesljivih ocen o razmerah, to pa otežuje prizadevanja za usklajevanje ukrepov ter preiskovanje in pregon primerov; obžaluje, da Komisija in nacionalni organi nimajo vpogleda v obseg, naravo in vzroke goljufij in da do danes še niso pripravili dosledne presoje neodkritih goljufij; poudarja, da pomanjkanje zanesljivih ocen preprečuje natančno presojo razmer, kar ovira boj proti organiziranemu kriminalu; poziva ustrezne nacionalne organe, naj izboljšajo zbiranje podatkov in povečajo zanesljivost podatkov, posredovanih Komisiji; poziva Komisijo, naj se usklajuje in sodeluje z organi držav članic, da bi celovito ocenila dejanski obseg, naravo in vzroke goljufij po vsej EU, pri čemer naj vključi ustrezne agencije EU in sodeluje s partnerji iz sosednjih držav EU;

sreda, 15. december 2021

25. ugotavlja, da je v poročilu o zaščiti finančnih interesov za leto 2019 na strani odhodkov omenjenih 514 goljufij v vrednosti 381,4 milijona EUR, na strani prihodkov pa 425 goljufij v skupnem znesku 79,7 milijona EUR; poudarja pa, da ta dva zneska ne predstavljata dejanskega obsega goljufij, ki je verjetno občutno večji; poudarja tudi, da vseh goljufij ne zagreši organizirani kriminal, zlasti ne na strani odhodkov, kjer so storilci pogosto posamezniki ali posamezna podjetja, med njimi pa so lahko tudi visoki javni ali vladni uradniki;

26. ugotavlja, da si je po podatkih iz nedavnih študij organizirani kriminal prisvojil med 2,7 % in 3,6 % skupnih izdatkov za javna naročila EU; obžaluje, da to pomeni, da bi si utegnil organizirani kriminal v obdobju 2014–2020 nezakonito prisvojiti sredstva iz kohezijskih skladov EU v višini 1,9 do 2,6 milijarde EUR; ugotavlja, da ta ocena ni zanesljiva zaradi omejenih podatkov, vendar še vedno nakazuje na resnost problema;

27. zaskrbljenostjo poudarja, da je korupcija del skoraj vseh dejavnosti kriminalnih združb in da resno ogroža finančne interese EU, saj naj bi izguba BDP po ocenah znašala med 170 in 990 milijardami EUR, za EU pa več kot 5 milijard EUR letno samo v delu proračuna, ki se nanaša na javna naročila ⁽¹²⁾;

28. obžaluje, da je po ocenah Europolu zaradi organiziranega kriminala vsako leto izgubljenih od 40 do 60 milijard EUR, in sicer na račun posebne goljufije z DDV znotraj Unije, namreč goljufije z neobstoječim trgovcem (MTIC); poudarja, da večino izgub DDV nosijo države članice, saj se le 0,3 % pobranega DDV prenese v proračun EU; poudarja, da so lastna sredstva iz naslova DDV v letu 2019 kljub temu predstavljala 11,97 % skupnih prihodkov proračuna EU, kar kaže, da izgube DDV, ki so jih povzročile kriminalne združbe, resno vplivajo na prihodke EU;

Revizijski in nadzorni ukrepi proti organiziranemu kriminalu

29. obžaluje, da je Komisija odkrila pomanjkljivosti v svojem sistemu za zbiranje podatkov in analize v boju proti goljufijam, pri uporabi sistemov za poročanje, kot sta sistema EDES in Arachne, v državah članicah, pa tudi pri pretoku informacij; ugotavlja, da je bila zakonodaja EU o izmenjavi informacij o čezmejnem kriminalu posodobljena šele pred kratkim in ne zajema vseh ustreznih organov, kar ovira učinkovito izmenjavo informacij med organi EU in državami članicami;

30. meni, da je direktiva o zaščiti finančnih interesov pomemben korak k boljši zaščiti proračuna EU, saj vsebuje enotno opredelitev kaznivih dejanj in zlorabe sredstev ter usklajuje sankcije za kazniva dejanja zoper finančne interese EU; ceni, da direktiva določa jasne postopke poročanja in preiskovanja, opredeljuje spremljanje okvira za obvladovanje tveganja goljufij ter spodbuja uporabo informacij, podatkovnih zbirk in podatkovne analitike v državah članicah; pozdravlja nedavno oceno Komisije o izvajanju direktive o zaščiti finančnih interesov in dejstvo, da so vse države članice predložile uradno obvestilo o popolnem prenosu te direktive v nacionalno zakonodajo ⁽¹³⁾; je vseeno zaskrbljen nad tem, v kolikšni meri je bila direktiva prenesena v nacionalno zakonodajo; opozarja, da je Komisija v več državah članicah ugotovila težave s skladnostjo; ugotavlja, da te težave med drugim zadevajo opredelitev kaznivih dejanj („goljufije, ki škodijo finančnim interesom Unije“, „pranje denarja“, „korupcijo“, „odtujitev“), odgovornost pravnih in fizičnih oseb in sankcije zanje ter obveznost držav članic, da Komisiji letno sporočajo statistične podatke; poziva države članice, naj svojo nacionalno zakonodajo v celoti uskladijo z zahtevami direktive o zaščiti finančnih interesov, in poziva Komisijo, naj pozorno spremlja skladnost v državah članicah, saj je pravilen prenos bistvenega pomena za to, da se Evropskemu javnemu tožilstvu omogoči izvajanje učinkovitih preiskav in pregona; poziva Komisijo, naj sprejme vse potrebne ukrepe, da bi poskrbela za pravilen in celovit prenos, vključno z možnostjo postopkov za ugotavljanje kršitev;

⁽¹²⁾ Rand Europe, 2016, *The Cost of Non-Europe in the area of Organised Crime and Corruption: Priloga II: Korupcija (Stroški neukrepanja na ravni EU na področju organiziranega kriminala in korupcije: Priloga II: Korupcija)*.

⁽¹³⁾ Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju Direktive (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (COM(2021)0536).

sreda, 15. december 2021

31. pozdravlja ustanovitev Evropskega javnega tožilstva, katerega naloga je preiskovanje, pregon in obtožba storilcev kaznivih dejanj zoper proračun EU, kar je pomembno orožje v boju proti goljufijam in organiziranemu kriminalu v EU; poziva, naj se Evropskemu javnemu tožilstvu dodelijo ustrezna sredstva in človeški viri; meni, da je vloga Evropskega javnega tožilstva še posebej obetavna v boju proti čezmejnemu kriminalu, ki je povezan s proračunom Unije, saj so nacionalni organi pri pregonu omejeni z državnimi mejami, drugi organi EU (kot so Eurojust, Europol in OLAF) pa nimajo potrebnih preiskovalnih pooblastil in pooblastil za kazenski pregon; ugotavlja, da je mandat Evropskega javnega tožilstva opredeljen v direktivi o zaščiti finančnih interesov in vključuje boj proti goljufijam v zvezi z odhodki in prihodki EU, goljufijam na področju DDV, pranju denarja, korupciji in sodelovanju v hudodelskih združbah; poudarja, da so te točke ključnega pomena v boju proti organiziranemu kriminalu, in verjame, da bo Evropsko javno tožilstvo učinkovito orodje za boj proti kriminalnim združbam, ki vplivajo na proračun EU; obžaluje, da se pet držav članic še ni pridružilo Evropskemu javnemu tožilstvu, in jih poziva, naj sprejmejo potrebne ukrepe za pridružitve; poziva Komisijo, naj medtem okrepi nadzor nad temi državami članicami; obžaluje, da nekateri evropski delegirani tožilci še niso bili imenovani, na primer v Sloveniji, v številnih drugih državah članicah pa je prišlo do precejšnjih zamud; poudarja, da to precej zmanjšuje učinkovitost in uspešnost vseevropskega boja proti čezmejnemu kriminalu;

32. poudarja, da se je treba bolje spopasti s čezmejnimi kaznivimi dejanji zoper okolje, ki vplivajo na biotsko raznovrstnost in naravne vire, kot so nezakonita trgovina z rastlinami in živalmi, nezakonita sečnja in trgovina z lesom, nezakonita trgovina z odpadki; poziva Komisijo, naj začne delo za razširitev mandata Evropskega javnega tožilstva, da bi bila zajeta tudi čezmejna kazniva dejanja zoper okolje;

33. obžaluje, da je Komisija za Evropsko javno tožilstvo oblikovala tak kadrovski načrt, ki mu ne omogoča, da bi učinkovito izpolnjeval svoj mandat; poudarja, da Evropsko javno tožilstvo potrebuje dovolj osebja za svojo glavno nalogo, namreč boj proti čezmejnemu kriminalu, ki vpliva na proračun EU; obžaluje, da trenutno nima dovolj analitikov in finančnih preiskovalcev, ki bi podpirali tožilske dejavnosti evropskih delegiranih tožilcev; obžaluje, da se operativni uslužbenci Evropskega javnega tožilstva trenutno osredotočajo predvsem na registracijo primerov in ne na pregon; obžaluje, da Evropsko javno tožilstvo opozarja na hudo pomanjkanje dodatnih usposobljenih pravnih strokovnjakov in strokovnjakov za informacijsko tehnologijo, pa tudi upravnega osebja, ki bi omogočili nemoteno delovanje; poudarja, da Evropsko javno tožilstvo letno obravnava 2 000 zadev, poleg tega pa odpravlja tudi zaostanek, v katerem se je nakopičilo 3 000 zadev; je zaskrbljen, da se bo obseg dela Evropskega javnega tožilstva v prihodnjih letih še povečal, saj so bili v času krize zaradi covid-19 v okviru instrumenta za okrepanje in odpornost mobilizirani doslej največji zneski brez primere, postopki javnih naročil pa pospešeni; poudarja, da kadrovski načrt Komisije za Evropsko javno tožilstvo za leto 2022 ne zadošča, da bi bilo mogoče odpraviti pomanjkljivosti, ki jih je ugotovilo Evropsko javno tožilstvo; poudarja, da bodo, ko gre za zaščito proračuna, koristi Evropskega javnega tožilstva precej večje od stroškov zanj; odločno poziva Komisijo, naj poveča proračun in kvalificirano osebje, ki sta na voljo Evropskemu javnemu tožilstvu, da bo lahko slednje v boju proti kriminalu izkoristilo ves potencial;

34. pozdravlja sporočilo Komisije o strategiji EU za boj proti organiziranemu kriminalu za obdobje 2021–2025 in njegovo osredotočenost na učinkovito in pravočasno izmenjavo informacij med organi EU in državami članicami, na primer z večjo interoperabilnostjo informacijskih sistemov EU in povezavami z ustreznimi podatkovnimi zbirkami med državami članicami; ceni zavezo Komisije, da bo poenostavila sodelovanje na področju kazenskega pregona in v celoti izkoristila potencial obstoječih orodij, kot je Evropska večdisciplinarna platforma proti grožnjam kriminala (EMPACT); pozdravlja namero Komisije, da bo izboljšala izmenjavo informacij in sodelovanje med Europolom, Eurojustom in državami nečlanicami EU;

35. pozdravlja osredotočenost Komisije na preprečevanje vdora organiziranega kriminala v zakonito gospodarstvo, na primer s pregledom okvira EU proti pranju denarja in obstoječih protikorupcijskih pravil EU; pozdravlja tudi to, da je osredotočena na prilagoditev kazenskega pregona digitalni dobi;

36. ugotavlja, da pranje denarja storilcem kaznivih dejanj omogoča, da ostane njihov dobiček neodkrit, in da je ponudba storitev pranja denarja sama po sebi postala donosen posel za kriminalne združbe; poudarja, da to znatno vpliva na finančne interese Unije in držav članic, saj ostane nezaseženih kar 98 % ocenjene premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, ki je tako še naprej na voljo storilcem kaznivih dejanj; meni, da je boj proti pranju denarja bistven za to, da bi kriminalnim združbam preprečili zlorabo sredstev; je zelo zaskrbljen zaradi ugotovitev Računskega sodišča⁽¹⁴⁾, da

⁽¹⁴⁾ Posebno poročilo ERS št. 13/2021: „Prizadevanja EU za boj proti pranju denarja v bančnem sektorju so razdrobljena, izvajanje pa je nezadostno“.

sreda, 15. december 2021

so ukrepi EU za preprečevanje pranja denarja razdrobljeni in slabo usklajeni, da je obstoječi pravni okvir nedosleden in še vedno ni v celoti prenesen v zakonodajo vseh držav članic ter da ga lahko izkoriščajo storilci kaznivih dejanj; izreka pohvalo Komisiji za novi zakonodajni sveženj, katerega cilj je revizija okvira za preprečevanje pranja denarja in boj proti financiranju terorizma, saj gre za enotni sklop pravil, ki predstavlja velik korak naprej v boju proti pranju denarja in bo omogočil enotno uporabo zakonodaje o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma;

37. pozdravlja zlasti predlog za ustanovitev nove agencije EU, Organa za preprečevanje pranja denarja (AMLA), in poudarja, da ji je treba zagotoviti ustrezne človeške in finančne vire, da bo lahko začela delovati s polno paro; obžaluje, da agencija predvidoma ne bo ustanovljena pred letom 2023, brez omejitev pa bo začela delovati šele leta 2026; poudarja, da so sedanja vprašanja v zvezi s preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma zelo pereča, zato se ne sme izgubljati še več dragocenega časa; poziva Komisijo, naj predstavi konkretne ukrepe za obravnavo aktualnih vprašanj, preden bo začel organ AMLA delovati s polno paro;

38. pozdravlja tudi nove predloge Komisije o kriptosredstvih, pri katerih gre za pretežno neregulirani sektor, ki ga v veliki meri izkoriščajo organizirani kriminalci, ki na trgu kriptovalut nezakonovano prenašajo velike tokove nezakonitega denarja; opozarja, da nekatere kriptovalute omogočajo anonimnost, zato se čedalje pogosteje uporabljajo za nezakonite dejavnosti; poziva države članice, naj družbe, ki izdajajo kriptovalute, spodbujajo k uporabi analitičnih orodij, s katerimi bi ocenila morebitne nezakonite dejavnosti, povezane s cilji in naslovi prejemnikov, pa tudi k dosledni uporabi zakonodaje proti pranju denarja, kadar uporabniki kriptovalute pretvarjajo v tradicionalne valute; poudarja, da morajo biti za kriptovalute pristojni isti nadzorni organi kot za tradicionalne valute;

39. ugotavlja, da imajo enote za finančni nadzor pomembno vlogo pri odkrivanju primerov čezmejnega pranja denarja in financiranja terorizma; ugotavlja, da finančnoobveščevalne enote v EU delujejo na nacionalni ravni in da je Komisija ugotovila, da usklajevanje in izmenjava informacij med njimi nista zadostna⁽¹⁵⁾; obžaluje, da prihaja do razlik v količini in vrsti podatkov, ki jih med seboj izmenjujejo finančnoobveščevalne enote; ugotavlja, da to ovira sodelovanje med njimi, kar negativno vpliva na njihovo zmožnost pravočasnega odkrivanja in preganjanja čezmejnega kriminala;

40. obžaluje, da se pristopi držav članic k boju proti organiziranemu kriminalu močno razlikujejo, kar zadeva zakonodajo, strategije in operativne zmogljivosti; ugotavlja, da je to deloma posledica različnih ravni sprejemanja in izvajanja zakonodaje EU; je zaskrbljen, da prihaja v vlogi in zmogljivosti služb za usklajevanje boja proti goljufijam (AFCOS) v državah članicah do razlik, najverjetneje ker zakonodaja EU njihovega mandata ne opredeljuje dovolj natančno in otežuje usklajevanje na nacionalni ravni in ravni EU; izraža zaskrbljenost zaradi dejstva, da prizadevanja za boj proti goljufijam, ki vključujejo sredstva EU, običajno niso obravnavana enako prednostno kot goljufije, ki vključujejo nacionalne odhodke; na to še posebej opozarja dejstvo, da države članice za več kot polovico preiskav urada OLAF ne zagotovijo nadaljnje obravnave, še manj pa jih pride do tožilstva; močno obžaluje, da se nekatere države članice vztrajno odločajo, da ne bodo izvajale priporočil, ki jih urad OLAF poda po končani preiskavi, prav tako pa ne uvajajo sodnih ukrepov za izterjavo sredstev EU, pridobljenih s poneverbo; poziva Komisijo, naj uporabi svoje pristojnosti in sprejme ukrepe, s katerimi bi zagotovila pravočasno in pravilno izvajanje zakonodaje EU;

41. obžaluje, da sodeč po nedavnih raziskavah nekatere države članice goljufij, ki vključujejo sredstva EU, ne posvečajo enako mero pozornosti kot goljufijam, ki zadevajo odhodke na državni ravni; ugotavlja, da je Komisija sicer države članice spodbujala k razvoju državnih strategij za boj proti goljufijam, vendar je to storilo le 13 držav članic, nobena od njih pa ni uporabila predloge, ki jo je pripravila Komisija; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da te razlike med državami članicami ovirajo učinkovito sodelovanje; zato poziva Komisijo, naj sprejme odločnejše ukrepe, da bodo morale države članice obvezno določiti pravila za preprečevanje goljufij v škodo EU;

⁽¹⁵⁾ Delovni dokument služb Komisije (SWD(2021)0190). Ocena učinka, priložena svežnju o preprečevanju pranja denarja, 20. julij 2021.

sreda, 15. december 2021

Sklepne ugotovitve

42. poziva Komisijo, naj oblikuje skupen pristop za ocenjevanje učinka organiziranega kriminala na sredstva EU in presodi učinkovitost ukrepov, ki so jih države članice sprejele za reševanje tega problema; meni, da je nujna pravočasna, celovita in učinkovita izmenjava informacij, zato poudarja, kako pomembno je uskladiti opredelitve, da bi dobili primerljive podatke med organi EU in državami članicami, na podlagi katerih bi lahko ocenili posledice organiziranega kriminala za finance EU in hitro ukrepali proti njemu;

43. je zaskrbljen, ker različni pristopi v državah članicah onemogočajo učinkovito čezmejno reševanje tega problema, kriminalci pa lahko nadaljujejo svoje dejavnosti, ne da bi morali zanje odgovarjati; poziva države članice, naj v boju proti organiziranemu kriminalu tesno sodelujejo z organi EU in med seboj ter uporabijo orodja in storitve Unije, da bi čim bolj povečali izmenjavo podatkov in olajšali čezmejno sodelovanje pri boju zoper organizirani kriminal v škodo proračuna EU;

44. poziva države članice in Komisijo, naj razmislijo o bolj usklajeni rabi vseh razpoložljivih orodij za odkrivanje goljufij in boj proti njim, zlasti platformo Arachne in sistem EDES; poudarja, da je interoperabilnost sistemov Arachne, EDES ter institucionalnih in državnih podatkovnih zbirk bistvena za učinkovito izmenjavo informacij pri preprečevanju in odkrivanju goljufij v škodo proračuna EU; obžaluje, da imata Arachne in EDES trenutno omejeno področje uporabe, države članice pa še niso dovolj seznanjene z njima in ju ne uporabljajo dovolj pogosto; v zvezi s tem poudarja, da sistem EDES zajema neposredno in posredno upravljana sredstva, ne pa tudi sredstev v okviru deljenega upravljanja, čeprav ta predstavljajo približno 80 % odhodkov EU; poziva Komisijo, naj v področje uporabe sistema EDES zajame tudi ta sredstva; znova poziva Komisijo in zlasti države članice v Svetu, naj uvedejo obvezno uporabo sistema Arachne; poziva Komisijo, naj znova oceni okvir za izmenjavo podatkov med institucijami EU in z državami članicami, da bi čim bolj povečali stopnjo učinkovite izmenjave informacij, obenem pa spoštovali zahteve glede varstva podatkov;

45. poziva Komisijo, naj države članice podpre pri usposabljanju nacionalnih organov, da bodo orodja, kot sta EDES in Arachne, uporabljali čim bolj učinkovito in v skladu s standardi EU za poročanje; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami analizira težave, s katerimi se srečujejo nacionalni organi pri uporabi sistemov EDES in Arachne, izda posebna priporočila ter izboljša obstoječe splošne smernice in prijaznost teh orodij do uporabnikov; obžaluje, da nekatere države članice nasprotujejo uporabi teh orodij, saj jih je strah, da se bo povečala birokracija; poudarja, da lahko ta orodja, če so ustrezno vpeljana v delovni proces, birokracijo dejansko zmanjšajo; poziva države članice, naj znova razmislijo o svojem stališču glede tega vprašanja, Komisijo pa, naj države članice še naprej opominja na prednosti sistemov EDES in Arachne; poziva k uvedbi programov usposabljanja za preprečevanje pranja denarja, ki bodo organom omogočili, da odkrijejo tveganje morebitnih goljufij pred izplačilom sredstev, zlasti na področju identifikacije končnih prejemnikov in nerazkrite udeležbe politično izpostavljenih oseb pri subvencijah, projektih in nepovratnih sredstvih SKP;

46. meni, da je uredba o skupnih določbah⁽¹⁶⁾, ki določa skupna pravila za evropske strukturne in investicijske sklade, Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad plus in Kohezijski sklad, še eden v vrsti pomembnih elementov, s katerimi se preprečuje, da bi organizirani kriminal zlorabljal sredstva EU;

47. poudarja, da je v boju proti organiziranemu kriminalu pomembno doseči, da ta postane manj donosen; v zvezi s tem opozarja na delo urada OLAF, katerega preiskave so ključno orodje v boju proti goljufijam; obžaluje, da je delež vloženih obtožb na podlagi priporočil urada OLAF državam članicam majhen in celo upada, saj se je s 53 % v obdobju 2007–2014 zmanjšal na 37 % v obdobju 2016–2020; ugotavlja tudi, da v zadnjih letih ni bilo ocenjeno, kolikšen delež zneskov, ki naj bi jih po priporočilih izterjali, je bil dejansko izterjan, in da naj bi po zadnji oceni za obdobje 2002–2016 znašal 30 odstotkov; poziva urad OLAF in Komisijo, naj raziščeta temeljne razloge, države članice pa, naj izpolnijo svojo pravno

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

sreda, 15. december 2021

obveznost izterjave sredstev in tesno sodelujejo z organi Unije, da bi zagotovili učinkovito izterjavo sredstev, ki jih zlorablja organizirani kriminal, saj ostane nezaseženih kar 98 % ocenjene premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, ki je tako še naprej na voljo storilcem kaznivih dejanj; poziva urad OLAF, naj zbere informacije o stopnji izterjave na podlagi finančnih priporočil ter jih objavi v svojih letnih poročilih; meni, da lahko odločni ukrepi za izterjavo sredstev, tudi s preventivnimi zasegi ali zasegi na podlagi vrednosti, hudodelske združbe odvrnejo od goljufij v škodo EU in tako zaščitijo njene finančne interese; poziva države članice, naj povečajo stopnjo zasega sredstev, povezanih z goljufijami, pri tem pa več pozornosti namenijo preventivnim ukrepom; poziva Komisijo, naj oceni možnost, da bi sedaj razdrobljeni pristop k odvzemu premoženjske koristi dopolnili z organom na ravni EU, ki bi bil pristojen za pravočasno in učinkovito izterjavo sredstev EU;

48. meni, da bi morala biti preprečevanje goljufij in boj proti goljufijam, za katere je odgovoren organizirani kriminal, prednostna naloga organov upravljanja, organov za potrjevanje in revizijskih organov, prav tako pa bi morala biti predmet specializiranih finančnih preiskav; meni, da so za boj proti organiziranim kriminalnim združbam potrebna tudi strožja pravila in ukrepi o zamrznitvi in zaplembi premoženja, po potrebi tudi z začasnim zasegom premoženja enake vrednosti kot so sredstva, pridobljena s kaznivim dejanjem, s čimer bi preprečili, da bi se nezakonito pridobljena sredstva prenesla ali izginila pred zaključitvijo kazenskega postopka; poudarja, da je bistvenega pomena vložiti vsa prizadevanja, da bi izterjali sredstva, nezakonito prilaščena z goljufijami v škodo EU; odločno podpira učinkovitejše preiskave, s katerimi bi posegli v strukturo organiziranega kriminala, ter poudarja, da morajo imeti organi pregona prednost pred storilci kaznivih dejanj, ki vse bolj uporabljajo nove tehnologije in izkoriščajo vsako priložnost za širitev svojih nezakonitih dejavnosti, tako na spletu kot zunaj njega;

o

o o

49. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.
